

آثار حضور بانوان تمدن ساز در عرصه جهاد فرهنگی

مریم پروهان، خدیجه پایان^۱

چکیده

اهداف تحقیق پیشرو تبیین آثار حضور بانوان تمدن ساز در عرصه جهاد فرهنگی است. از آن جا که فرهنگ سازی محدود به قشر خاصی نیست زنان به عنوان نیمی از اجتماع در ایجاد آن نقش آفرین هستند. بانوان با توجه به جایگاه تربیتی خویش و آموزه های تشیع در تمامی ابعاد گوناگون علمی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی تاریخ شیعه، به عنوان ادامه دهنده و تجلی اسلام راستین بعد از پیامبر (ص)، همواره در تثبیت و تعمیق علوم اسلامی و اشاعه فرهنگ شیعی نقش موثر داشته، و در برخی مراحل سرنوشت ساز شدند. فعالیت های گسترده مثبت مستقیم یا غیر مستقیم بانوان شیعه در گسترش علوم اسلامی را شاهد هستیم. مهمترین نقش زنان این قرن در عرصه های علمی، سیاسی، اجتماعی فرهنگی، و به شیوه ها و قالب های متعدد بوده است. زنان مسلمان نیز در اعصار مختلف با تاسی از رسول خدا صلی الله علیه و آله، نقش چشمگیری در تمدن سازی داشته اند. نقش زن در ارتباط با محیط خانواده توجه هرچه بیشتر زن به نقش جهادی وی در همسرداری و همراهی با همسر در ایجاد تمدن اسلامی، اهمیت به جایگاه متعالی زن به عنوان مادر در تربیت نسل تمدن ساز، حضور فعال و موثرتر بانوان در فعالیت های اجتماعی به عنوان عنصری تمدن ساز و شناخت ابعاد فردی وجود زن برای اثرگذاری بهتر و دستیابی هرچه بهتر به نقش وی قابل توجه است. جهادی فرهنگی در عرصه فردی و اجتماعی به شکل گیری بینش، کنش و منش جهادی برای تحقق تمدن سازی جامعه اسلامی کمک کند. حضور در عرصه تعلیم و تربیت برای جویندگان علم و تبیین جایگاه زنان در جهاد فرهنگی، گویای این مدعاست که بانوان محدثه، نقش اثرگذاری در جامعه دارند. نتایج نشان داد که زنان شیعی تحت تعلیم اهل بیت (ع) و بزرگان امامیه به ویژه با عنایت به ویژگی آموزشی و پژوهشی و تعلیمی و تبلیغی آموزه های شیعی در مراکز علمی، اجتماعات، مساجد و کانون های خانوادگی، نقش مهمی را در تحولات تمدن سازی اسلامی این دوران ایفا کردند. زنان که در ظهور تمدن سازی اسلامی نقش پررنگی ایفاء خواهند کرد. براین اساس، آثار حضور فردی بانوان در جهاد فرهنگی عبارت است از: تزکیه نفس دنیاگریزی و ساده زیستی

¹ طلبه سطح دو، مدرسه علمیه تخصصی الزهراء (سلام الله علیها) بندرعباس،

payankhdyjh@gmail.com

واوج روحیه شهادت طلبی . و آثار حضور اجتماعی بانوان در جهاد فرهنگی عبارت است از: اینکه دست اندرکاران جهاد فرهنگی نقش سرباز پیامبران را ایفا کنند اینکه دنیای صوت و تصویر و متن و فیلم و مولتی مدیا که در عرصه های صدا و سیما، مطبوعات، خبرگزاریها، و عاظ و گویندگان مذهبی، خطبا و ذاکران اهل بیت علیهم السلام ، تولید کنندگان کالاهای فرهنگی، عالمان و استادان مراکز آموزشی حوزه و دانشگاه، شاعران و برنامه سازان، مدیران کانونهای فرهنگی و تبلیغاتی، نویسندگان و مترجمان، مدیران سایتها و وبلاگها و مدیران اتاقهای گفتگو و کارشناسان سایتها و کارگردانان و تهیه کنندگان و بازیگران فیلمها؛ همه و همه می توانند از افسران و پیشگامان میدان جهاد فرهنگی و ارتش و سپاه مرزبان عقاید و اخلاق و تاریخ و فرهنگ اسلامی محسوب شوند.

کلید واژه: جهاد، فرهنگ، جهاد فرهنگی، بانوی تمدن ساز

پیش از این بیان شد جهاد یعنی به کار بستن توان در دفع دشمن و این کوشش به صورت های مختلفی انجام می گیرد، زیرا حمله و هجوم دشمن به شیوه های مختلفی است. یکی از حملات جدی و اثرگذار دشمنان اسلام، که متأسفانه منجر به صدمات سنگینی به پیکره جوامع اسلامی شده است، هجوم فرهنگی می باشد. البته باید بدانیم که این نوع از مبارزات بدخواهان اسلام، چیز جدیدی نیست و سبقه بسیار طولانی و ماندگاری دارد. اسلام از این نوع مبارزه در طول تاریخ زیاد به خود دیده است و مسلمین با کوتاهی و غفلت از آن در برخی از مقاطع زمانی، ضربات سهمگینی را از دشمنان خود دریافت کرده اند که امروزه نیز در این میدان، دشمن لحظه ای غفلت نورزیده و دائم مشغول نبرد فرهنگی با جوامع مسلمین و به طور ویژه کشورمان ایران است. آن چه امروز جهانخواران را بیش از هر چیز دیگری به وحشت انداخته است، اهمیت حضور فعال در عرصه های جهاد فرهنگی نشان دادن قدرت اسلام در این عرصه است. بنا بر این طبیعی است که استکبار جهانی، در قله اهداف خویش، جهان اسلام را که به عنوان آخرین دین الهی، همواره در برابر تجاوزات بی شرمانه غرب ایستاده است، به طور جدی آماج حملات شدید فرهنگی خود قرار دهد و با ترویج فرهنگ آلوده خویش از راه اشاعه تفکر مبتذل مادی و نشان دادن مظاهر فریبنده دنیای صنعتی، در فرهنگ اصیل اسلامی رخنه کرده، ارزش ها و باورهای دینی را سست نماید و اندک اندک ریشه اعتقادات امت اسلامی را بخشکاند و سپس از دو دستاورد تمدن جدید غرب، که یکی تکنولوژی و دیگری آلودگی اخلاقی و لجن زار فرهنگی است، همواره سراب اولی و رنگ و لعاب آن را به وی نشان دهد و هنگامی که خوب به آن نزدیک شود، او را مانند خود در دومی که منجلاّب فساد است غرق سازد. انگیزه این تهاجم، نخست ایجاد جو خود باختگی و روح بی تفاوتی در جامعه، نسبت به ارزش های اصیل خودی و تخریب هویت مذهبی و ملی آن جامعه می باشد، سپس ایجاد جامعه ای تازه که تفکرات و باورهای جهان غرب را بپذیرد و عقاید و ارزش های دینی و فکری خود را دور بریزد و از نظر فرهنگ مصرف، در الگوی مصرفی غرب غرق شود. در این صورت است که با نابودی فرهنگ یک کشور، زمینه برای رشد سیطره سیاسی و اقتصادی و گسترش سلطه همه جانبه استکبار جهانی هموار خواهد شد. آن چه امروز ابرجناایتکاران، با بهره گیری از تکنولوژی ارتباطات و برنامه های ماهواره ای، با شعار تحقق دهکده واحد جهانی و همسان سازی فرهنگی، برای جهانی کردن فرهنگ خود تبلیغ می کنند، همه و همه در راستای همین اهداف شیطانی است. ضروری است که ما با بهره گیری از تکنولوژی ارتباطات و برنامه ها در برابر این یورش و هجوم دشمن، هیچ راه چاره ای جز جهاد در عرصه فرهنگ، در مقابل دشمنان قسم خورده وجود ندارد. آنان که هر دم از گفتمان سازش با دشمن سخن می گویند، گویا از تاریخ خیانت کاران سازشگر و ساده لوحانی چون خود، درس عبرت نگرفته و آیات قرآن

را حتّی برای یک بار هم که شده، به دیده تأمل ننگریسته اند، آن جا که فرموده است: «وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى حَتَّى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَى وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ». «هرگز یهود و نصاری از تو راضی نخواهند شد، (تا به طور کامل، تسلیم خواسته های آن ها شوی، و) از آیین (تحریف یافته) آنان، پیروی کنی. بگو: هدایت، تنها هدایت الهی است؛ و اگر از هوی و هوس های آنان پیروی کنی، بعد از آن که آگاه شده ای، هیچ سرپرست و یآوری از سوی خدا برای تو نخواهد بود. هدف از جهاد فرهنگی، تلاشی بزرگ برای صیانت از باورها و اعتقادهای دینی و حفظ مراتب عالی انسانی است، و تلاشی عظیم برای سالم نگه داشتن عقل و اخلاق انسانی و جامعه بشری از هرگونه فساد و فراهم ساختن بسترها و زمینه های مناسب برای شکوفا شدن و ساختن یک جامعه الهی. از طرفی امروزه با پیشرفت علم و ابزارهای اجتماعی و نفوذ افکار و عقاید باطل و روبه روشن شدن مردم با ناهنجاری های مختلف، نیاز به جهاد در عرصه فرهنگی کاملاً مشهود است. چنانچه در آیه ۵۲ سوره فرقان خداوند می فرماید: «فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَ جَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَاداً كَبِيراً»، بنا بر این از کافران اطاعت مکن و به وسیله قرآن با آن ها جهاد بزرگی بنما. [۱]

بدون شک منظور از جهاد در این آیه جهاد نظامی نیست و آیه در صدد بیان یک حکم اعتقادی است و آن هم عدم تبعیت از کفار است که برای تحقق آن به انسان می گوید تمام تلاش خود را بکار ببرد که در فرهنگ قرآنی به آن جهاد کبیر یا همان جهاد فرهنگی می گویند. همان طور که جهاد با نفس و جهاد به معنای قتال، ابزارها و روش های خاص خود را دارد، مجاهدت در میدان جهاد فرهنگی نیز مستلزم ابزارها و شیوه های خاص خود است. بهترین راه برای شناخت ابزار و شیوه های آن، قرآن کریم و متون دینی است. قرآن کریم با ارائه مجموعه های مختلف و بیان داستان های گوناگون، چگونگی تحقق این امر و مشخصه های آن را بیان کرده است. خداوند در آیه یاد شده، قرآن را به عنوان محور اصلی برای تداوم جهاد فکری و عقیدتی معرفی می کند. این معرفی به دلیل بعد روشنگری، فراگیری، تأثیر عمیق و سریع قرآن است که در تمام ابعاد زندگی می تواند برنامه ای روشن و تفکری ناب و صحیح ارائه دهد. با وجود قرآن، نباید تحت تأثیر اندیشه های انحرافی و باطل دیگران قرار گرفت و از آن ها اطاعت کرد، از این رو خداوند به پیامبر صلی الله علیه و آله دستور می دهد که در هیچ زمینه ای از کافران اطاعت نکن. برای فهمیدن جهاد فرهنگی باید مفردات و لوازم آن را مورد بررسی قرار دهیم، به عبارت دیگر معنای جهاد و فرهنگ و اثار حضور بانوان تمدن ساز در عرصه جهاد فرهنگی مورد بررسی قرار دهیم. به معنای جهاد و واژه فرهنگ پرداختیم. خداوند متعال برای هدایت مردم و رسیدن به سعادت دنیا و آخرت و آشنایی با عوامل سعادت و شقاوت، رسولان و پیامبرانی را مبعوث کرده است تا راه را به آنان نشان دهد؛ در قرآن کریم به عنوان کتاب الهی و هدایت گر و

در متون دینی (روایات اهل بیت علیهم السلام) وظایف انبیاء را بیان می کند که به طریقی می توانیم با شناخت این اهداف پی به فرهنگ مطلوب اسلامی ببریم. پژوهش های مشابه با عنوان جهاد فرهنگی در اندیشه امام خمینی {رحمت الله علیه} به قلم غلام رضا خارکوهی اشاره کردند به ارزیابی عملکرد سه دهه فرهنگ و مدیریت جهادی در کشور نشان می دهد این فرهنگ و مدیریت از درون و بیرون مورد تهاجم سنگین افات قرار گرفته است و می بایست برای حفظ و حراست از ان افات را بررسی و شناسایی و سپس به مقابله با انها برخاست. در مقاله دیگر فرهنگ سازمانی حاصل از مدیریت جهادی به نوشته ی قاید علی و مشرف جوادی و کتاب با عنوان جهاد فرهنگی در بیان رهبر معظم انقلاب اثر ابراهیم کلانتری به بررسی تاثیرات اقتصادی. تاریخی و دینی در شکل گیری یک فرهنگ جهادی در جامعه اسلامی می پردازد. پژوهش حاضر در دو بعد فردی - اجتماعی اثار حضور بانوان تمدن ساز در عرصه جهاد فرهنگی پردخته است.

که در اثار فردی تزکیه نفس دنیاگریزی و ساده زیستی زیاد شد و روحیه شهادت طلبی اوج گرفت. و اثار اجتماعی در دو بخش آموزش و پژوهش بررسی شده که اثار بخش آموزش :

تقویت و بالا بردن سطح فرهنگ نوسوادان

افزایش دانش و آگاهی نوسوادان در زمینه های مختلف و ضروری

افزایش قابلیت نوسوادان برای مشارکت بیشتر در سازندگی و پیشرفت کشور

به عهده گرفتن و اجرای بهتر مسئولیت های فردی، خانوادگی و اجتماعی

توسعه و گسترش فرهنگ نوشتاری در بین سواد آموزان

ریشه کنی مطلق بی سوادی ماموریت نهضت سوادآموزی

و در بخش پژوهش: دست اندرکاران جهاد فرهنگی صدا و سیما، مطبوعات، خبرگزاریها، و عاظ و گویندگان مذهبی، خطبا و ذاکران اهل بیت علیهم السلام ، تولید کنندگان کالاهای فرهنگی، عالمان و استادان مراکز آموزشی حوزه و دانشگاه، شاعران و برنامه سازان، مدیران کانونهای فرهنگی و تبلیغاتی، نویسندگان و مترجمان، مدیران سایتها و وبلاگها و مدیران اتاقهای گفتگو و کارشناسان سایتها و کارگردانان و تهیه کنندگان و بازیگران فیلمها؛ همه و همه می توانند از افسران و پیشگامان میدان جهاد فرهنگی و ارتش و سپاه مرزبان عقاید و اخلاق و تاریخ و فرهنگ اسلامی محسوب شوند.

8- سینما، سپری در برابر تسخیر و استعمار فرهنگی

مقام معظم رهبری: دانشجوی بسیجی، پیکار فرهنگی و فکری و عقلانی را نیز مانند حضور در میدانهای جنگ، با تکیه بر هوشمندی و تلاش و توکل به پیش می‌برد و خود را در همه حال، سرباز اسلام و انقلاب و فرزند خمینی کبیر می‌شمرد. بسیج دانشجویی در عین آنکه یک شکل نظم‌یافته و برخوردار از سازماندهی است، نه در جناحهای سیاسی، هضم و حل می‌شود و نه خود را رقیب سازمانهای دانشجویی متعارف می‌شمرد. هر دانشجویی با هر سلیقه‌ی سیاسی، اگر پایبند به ارزشهای انقلاب و آماده‌ی حضور در عرصه‌ی مبارزه‌ی فرهنگی و سیاسی با استکبار و ایادی آشکار و نقابدار آن است، می‌تواند در خیل بسیجیان دانشگاه و عضوی از بسیج دانشجویی باشد. ۱۴/۰۷/۱۳۷۷ (پیام به پنجمین گردهمایی بسیج دانشجویی)

سینما یکی از مهمترین بخشهای حوزه فرهنگ و هنر است که نمی‌توان از تاثیر بسیار آن بر فضای فکری و فرهنگی جامعه چشم پوشید، تاثیری شگرف که شاید نتوان این روزها آن را با ابزار دیگری قابل مقایسه دانست، ابزاری با قدرتی بی نظیر در القای پیامهای مورد نظر گروه سازنده که مخاطب با اشتیاق در برابر این پیامها آغوش خود را گشوده است. رهبر معظم انقلاب برای سینما و سینماگران اهمیت ویژه ای برخوردار است و در این زمینه می‌فرمایند: "کلید پیشرفت کشور، به میزان زیادی دست سینماگران است؛ چرا که دست‌اندرکاران هنر فاخر سینما، با توجه به تأثیرگذاری و جهت‌دهی این هنر، می‌توانند با تولیدات خود، روح امید، شوق پیشرفت، انگیزه کار و تلاش، اعتماد به نفس و اعتقاد به ارزش‌های اسلامی و ملی را در جامعه ترویج کنند و سهم بزرگ خود را در پیشرفت و تعالی کشور ایفا نمایند، و یا اینکه با فیلم‌های خود، نسلی ناامید، پشیمان، متکی به بیگانه و تحقیرشده را پرورش دهند." این نکته که ایشان کلید پیشرفت کشور را به میزان زیادی دست‌سینماگران می‌داند نشان از عمق توجه ایشان به هنر سینما است، رهبر معظم انقلاب البته در جای دیگری نیز به طور مستقیم این اهمیت را بیان نموده اند که اعتلای سینمای کشور، نیازی محسوس است و همه باید این حقیقت را دریابند که هنر مهم و بسیار برجسته سینما برای کشور، یک نیاز و ضرورت محسوب می‌شود."

سؤال که در مقابل غرب چه کاری انجام می‌دهید؟، گفت: پس از آنچه برای غزه اتفاق افتاد، هرکسی که عاقل باشد دیگر به دنبال پیروی از آن سوی دنیا نخواهد بود. این فیلم‌های دفاع مقدس یا سینمای جهاد مقدس، معنای واقعی مراقبت از خود در فضای فرهنگی را نشان می‌دهند. در سایه نمایش، ما از هویت، عقاید و ارزش‌های خود محافظت می‌کنیم. فیلم‌های سینمای دفاع مقدس، نقش سپری در برابر تسخیر یا استعمار فرهنگی وظیفه سازمان صدا و سیما این است که موضوع تولید فیلم و سریال با موضوع مقاومت

اسلامی را به عنوان یک جهاد فرهنگی با فوریت در دستور کار خود قرار دهند، چون اکثریت نسل جوان و نوجوان، بیشتر تمایل به دیدن محتوای نمایشی دارد و ممکن است

9_ فضای مجازی، کنشگری فعالانه مقتدرانه

یکی از مسائلی در عرصه جهاد فرهنگی که دارای اولویت است، تبیین ضرورت مدیریت فضای مجازی و قوی شدن در این فضا برای آحاد مردم است؛ ضرورت قوی شدن در فضای مجازی نیز آن است که باید در مقیاس مدیریت و حکمرانی فضای سایبری در جهان حضور پیدا کنیم و فقط و فقط کاربر در این فضا نباشیم. مبارزه در سطح کاربری خوب است ولی کافی نیست.

یکی دیگر از اولویت ها جهاد فرهنگی، تبیین این واقعیت است که باید در برابر دیکتاتوری رسانه ای پلتفرم های خارجی عکس العمل و کنشگری فعالانه و مقتدرانه نشان داد.

اولویت دیگر جهاد فرهنگی در عرصه فضای مجازی، تبیین چرایی و لزوم راه اندازی شبکه ملی اطلاعات در داخل کشور است؛ چراکه امروزه پیشرفته ترین کشورهای دنیا شبکه ملی اطلاعات دارند و به بومی سازی و حکمرانی فضای مجازی و حاکمیت سایبری اهمیت می دهند. کشورهای متعددی امروزه دارای شبکه ملی اطلاعات هستند. برای نمونه کره جنوبی مثال خوبی در برابر چشمان ماست که شبکه ملی اطلاعات دارد. سایر کشورها مثل آمریکا، روسیه، چین، استرالیا، انگلیس و غیره نیز دارای شبکه ملی اطلاعات هستند. نکته مهم آنکه متأسفانه در دولت قبل در نبود شبکه ملی اطلاعات، راه اشتباهی برای فضای مجازی طی شد و در دوران کوید 19 کسب و کارهای مردم به پلتفرم های ناامن آمریکایی وابسته شد، حال اگر تروریست های آمریکایی ذیل تحریم ها کسب و کارهای مردم ما را حذف کنند معلوم نیست باید دقیقاً چه کاری انجام داد. به ضعف و انفعال در برابر پلتفرم های خارجی اشاره کردید؛ به نظر تان مهم ترین مسائلی که باعث شده است در فضای مجازی در موضع ضعف در مقابل دشمنان قرار گرفته باشیم چیست؟

قرار گرفتن در موضع ضعف و انفعال در فضای مجازی در شرایط کنونی ناشی از مسائل مختلفی است که از جمله مهم ترین آن، فقدان راهبرد صحیح در حوزه حکمرانی سایبری انقلاب اسلامی و عدم اهتمام کافی برای اجرای بیانیه راهبردی گام دوم انقلاب است. البته عوامل دیگری هم در این باره موثر است که از جمله می توان به ضعف گفتگوی هدفمند با یکدیگر و تشتت میان نیروهای خودی و ضعف دانشی در حوزه تبیین در فضای مجازی و رسانه اشاره کرد که این مساله آخر یعنی ضعف دانشی، شامل مواردی مثل فقر سواد رسانه ای، سواد فضای مجازی، سواد دیجیتال و روش نای اقناع مخاطب می شود. یکی از مسائل دیگری که مقام معظم رهبری اشاره کردند جنگ ترکیبی دشمن است که این یکی از بسترهای اصلی این جنگ را عرصه

رسانه و فضای مجازی تشکیل می دهد؛ لطفا بفرمایید هدف دشمن از این جنگ شناختی و ترکیبی در بستر فضای مجازی ول و رها شده شامل چیست و طراحی میدان جنگ چگونه است؟

مهم ترین هدف دشمن در جنگ شناختی - ادراکی ترکیبی، حساسیت زدایی نسبت به اصول و بینات و مبانی انقلاب مانند حاکمیت دین خدا و عدم تسلیم در برابر دشمن مستکبر است که این جنگ با محوریت فضای مجازی در چهار مرحله طراحی شده است: اول تضعیف روحیه، دوم بی ثبات سازی، سوم بحران سازی و چهارم عادی سازی. در این مرحله یعنی عادی سازی حساسیت زدایی در یک بازه زمانی 10 تا 20 ساله و به طور خاص بر روی قشر نوجوان و جوان با گرفتن هویت این قشر انجام خواهد شد. یکی از مهم ترین ابزار و مولفه نای این جنگ، کلان داده ها است؛ کلان داده نای ملت ما به طور 24 ساعته و 7 روز هفته توسط دشمنان ما با پلتفرم های آمریکایی که بستر سایبر تروریسم این کشور هستند سرقت شده و سپس با تحلیل این داده ها نفوذ در اذهان و قلوب تک تک افراد، دست کاری ذهنی جامعه، اثرگذاری بر تصمیم گیری ها و اقدامات افراد، پیش بینی کنش ها، مدیریت هیجانات و احساسات، حب و بغض ها در قلوب و شک و یقین ها در اذهان و مدل سازی ریاضی فرآیند نای ذهنی و... انجام می شود

مواجهه صحیح و اصولی در طراحی میدان جنگ ترکیبی در بستر فضای مجازی نیز آن است که در جنگ شناختی ترکیبی در 4 مرحله باید اقدامات لازم طراحی شود: اول رصد شناختی خودی دشمن، دوم تحلیل شناختی وضعیت خودی دشمن، سوم برنامه ریزی شناختی برای خودی - دشمن و در مرحله آخر اقدام آفندی شناختی بر ضد دشمن ارتقای تاب آوری برای خودی.

نتیجه

هدف از این پژوهش پیشرو تبیین آثار حضور بانوان تمدن ساز در جهاد فرهنگی در دو بعد ارایه شده یک بعد ان آثار حضور فردی جهاد برای خود سازی و تزکیه نفس ورستگاری است. که وسیله تقرب به خدا است خودسازی و نتیجه ان ساختن جامعه اسلامی است. و اما دست اندرکاران جهاد فرهنگی در بعد اجتماعی صدا و سیما، مطبوعات، خبرگزاریها، و عاظ و گویندگان مذهبی، خطبا و ذاکران اهل بیت علیهم السلام، تولید کنندگان کالاهای فرهنگی، عالمان و استادان مراکز آموزشی حوزه و دانشگاه، شاعران و برنامه سازان، مدیران کانونهای فرهنگی و تبلیغاتی، نویسندگان و مترجمان، مدیران سایتها و وبلاگها و مدیران اتاقهای گفتگو و کارشناسان سایتها و کارگردانان و تهیه کنندگان و بازیگران فیلمها؛ همه و همه می توانند از افسران و پیشگامان میدان جهاد فرهنگی و ارتش و سپاه مرزبان عقاید و اخلاق و تاریخ و فرهنگ اسلامی محسوب می شوند. که با بیان معارف دینی به دور از عوام زدگی و شایعات و اخبار نادرست به تحصیل علم و مهارت علمی اهل ایمان پرداختند. هدف ارزشهای انقلاب و آمادهی حضور در عرصه‌ی مبارزه‌ی فرهنگی و سیاسی با استکبار و ایادی آشکار و نقابدار آن است که رسیدن به اساسی ترین عنصر فرهنگ، همانا معارف و ارزشهای دینی می باشد.

منابع

*قرآن

1. لغت نامه دهخدا
2. فرهنگ فارسی عمید
3. تهاجم فرهنگی (آیت الله محمد تقی مصباح یزدی) ص ۱۱ و ۱۲.
4. بقره/ آیه ۱۲۰ (ترجمه مکارم).
5. جهاد فرهنگی پدیدآورنده (ها): مهدی پور، محمود فقه و اصول :: نشریه مبلغان :: اردیبهشت و خرداد 1387 - شماره 103
6. جهاد فرهنگی. نویسنده: کلانتری براهیم سال نشر 1401 ناشر: دفتر نشر معارف
7. امام صادق (ع) و اولویت جهاد فرهنگی مولف: خلیلی. منصور. ناشر: ماهنامه کوثر نوع کتاب: دیجیتالی نوع متن: مقاله تعداد جلد: 1 شماره دیجیتالی: 4851 نسخه اثر: 2
8. مولف: قرائتی، محسن، ۱۳۲۴- عنوان و نام پدیدآور: قرآن و متولیان فرهنگی/ محسن قرائتی. مشخصات نشر: تهران: ستاد اقامه نماز، ۱۳۹۶.
9. جهاد فرهنگی در اندیشه حضرت امام خامنه ای (مدظله العالی) پدیدآورنده (ها): صنیعی، محمدحسن؛ زرگزاده نشریه مطالعات مدیریت راهبردی دفاع ملی
10. بوربو. حسین. بیگی. مریم 1397 بررسی رابطه اینترنت و جهاد در تبیین دونسل رساله کارشناسی در دانشگاه علوم اجتماعی دانشگاه تهران
11. جلالی. فراهانی. امیر حسین. 1398 جهاد تبیین در اینترنت مجله حقوقی دادگستری شماره ص 121
12. علی شیرازی کارشناس مذهبی خبرگزاری جمهوری اسلامی <https://www.irna.ir/news>
13. مجله مبلغان hawzah.net/fa/Magazine
14. <https://farsi.khamenei.ir>
15. <https://www.iscanews.ir> باشگاه خبرنگاران دانشجوی ایران
16. <http://hawzah.net/fa/Magazine/>
17. <http://www.jz.ac.ir/post/>
18. <https://farhikhtegandaily.com/news> مجله تفسیری قاف -
19. <http://qodsna.com/fa> خبرگزاری بین المللی قدس
20. <https://rasanews.ir/fa/news> خبرگزاری رسا